

ПРОТОКОЛ № 3/25
від 11 лютого 2025 року

круглого столу щодо обговорення проєкту освітньо-наукової програми
«Історія та археологія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальності В9 Історія та археологія

За ініціативи кафедри історії факультету політичних наук Чорноморського національного університету імені Петра Могили відбувся круглий стіл за участю стейкхолдерів та представників академічної спільноти.

Мета зустрічі: інформування стейкхолдерів та інших заінтересованих сторін про проєкт освітньо-наукової програми, його обговорення, а також отримання пропозицій і рекомендацій щодо вдосконалення ОНП.

ПРИСУТНІ:

- Міронова Ірина Сергіївна – керівник проєктної групи (гарант освітньої програми), доктор історичних наук, професор, завідувачка кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили;
- Котляр Юрій Вадимович – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії, перший проректор Чорноморського національного університету імені Петра Могили;
- Підберезних Інна Євгеніївна – доктор юридичних наук, кандидат історичних наук, професор, професор кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили;
- Пархоменко Владислав Анатолійович – доктор історичних наук, доцент, професор (б.в.з.) кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили;
- Піструїл Ігор Володимирович – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії Чорноморського національного університету імені Петра Могили, директор Одеського археологічного музею НАН України;
- Левченко Лариса Леонідівна – доктор історичних наук, професор, директорка Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України;
- Папакін Георгій Володимирович – доктор історичних наук, професор, директор Інституту української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України;
- Макарчук Сергій Сергійович – кандидат історичних наук, доцент, директор Комунального підприємства «Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності»;
- Шевченко Тетяна Миколаївна – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, виконувачка обов'язків директора Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України;
- Буйських Алла Валеріївна – доктор історичних наук, заступник директора з наукової роботи Інституту археології Національної академії наук України, завідувачка відділу археології Нижнього Побужжя в НІАЗ «Ольвія» НАН України;

- Картузов Костянтин Миколайович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Кочетков Віктор Вікторович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Кобець Євген Анатолійович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Мосін Олександр Володимирович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Стоянова Ірина Володимирівна – здобувачка третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Сябро Ігор Геннадійович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Вірлич Євгенія Михайлівна – здобувачка третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Гомонюк Євген Дмитрович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Горохов Владислав Вадимович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

- Захарченко Максим Геннадійович – здобувач третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Розгляд та обговорення проєкту освітньо-наукової програми «Історія та археологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія».

2. Обговорення обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів ОНП відповідно до пропозицій та рекомендацій НПП, здобувачів освіти, стейкхолдерів.

3. Обговорення результатів опитування-анкетування здобувачів освіти.

ВИСТУПИЛИ:

1. Котляр Ю.В., доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії, перший проректор ЧНУ імені Петра Могили, поінформував присутніх про умови реалізації Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» від 30 серпня 2024 р. № 1021. У зв'язку з набуттям чинності зазначеної Постанови освітньо-наукову

програму «Історія та археологія» було оновлено відповідно до нового переліку галузей знань і спеціальностей: галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», спеціальності В9 «Історія та археологія», що забезпечує нормативну відповідність ОНП чинному законодавству України у сфері вищої освіти.

2. Міронова І.С., керівник проєктної групи (гарант освітньої програми), доктор історичних наук, професор, завідувачка кафедри історії ЧНУ імені Петра Могили, представила мету й цілі освітньо-наукової програми, фахові (предметні) компетентності та програмні результати навчання, охарактеризувала структуру освітніх компонентів, особливості побудови структурно-логічної схеми, наукову складову програми та форму підсумкової атестації здобувачів – публічний захист дисертаційної роботи.

Також поінформувала про зміни, внесені до ОНП у 2024 році та проєкту ОНП у 2025 році, зокрема:

- до навчального плану вступу 2024 року введено нормативний освітній компонент циклу професійної підготовки «Ukraine and Europe: Common Historical Destiny» (за рахунок зменшення обсягу ОК загальної підготовки «Наукова комунікація англійською мовою» з 6 до 3 кредитів ЄКТС), що сприяє підвищенню рівня володіння англійською мовою, розвитку академічної мобільності здобувачів, інтеграції їх у міжнародний науковий простір та підготовці публікацій у фахових зарубіжних виданнях;

- оновлено каталоги вибірових освітніх компонентів з урахуванням тематики дисертаційних досліджень аспірантів і необхідності посилення фахових компетентностей, зокрема введено такі вибірові дисципліни: «Інтелектуальна власність та академічна доброчесність», «Практикум з підготовки грантових проєктів та держбюджетних тем», «Інтелектуальна історія», «Історія селянства Півдня України»;

- до складу робочої групи ОНП 2024 року введено Пархоменка Владислава Анатолійовича, доктора історичних наук, доцента, професора (б.в.з.) кафедри історії ЧНУ імені Петра Могили;

- до викладання ОК 8 «Концепції та сучасні досягнення історичної науки» залучено практика Левченко Л.Л., доктора історичних наук, професора, директорку Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України (ОНП 2025).

3. Картузов К.М., здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» ЧНУ імені Петра Могили, запропонував запровадити вибіровий освітній компонент «Публічна історія», спрямований на посилення фахових компетентностей здобувачів, зокрема здатності до популяризації історичних знань, інтерпретації історичного минулого для різних цільових аудиторій, а також використання сучасних комунікаційних і цифрових інструментів у публічному історичному дискурсі.

4. Левченко Л.Л., доктор історичних наук, професор, директорка Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України, запропонувала посилити зміст ОК 9 шляхом включення тем, пов'язаних з академічною доброчесністю в наукових дослідженнях з історії та археології, а також специфікою методології історичних та археологічних студій, у зв'язку з чим рекомендувала змінити назву освітнього компонента на «Методологія наукових досліджень в історії та археології».

5. Міронова І.С. поінформувала присутніх про результати опитування-анкетування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, у тому числі спеціальності 032 «Історія та археологія», проведеного у 2024–2025 н.р. Зазначила, що результати опитування засвідчили загалом високий рівень задоволеності аспірантів змістом освітньо-наукових програм, організацією освітнього процесу, науковим керівництвом, можливостями реалізації

індивідуальної освітньо-наукової траєкторії та дотриманням принципів академічної доброчесності. Отримані пропозиції та зауваження здобувачів були проаналізовані проєктною групою та враховуються при подальшому удосконаленні ОНП «Історія та археологія» відповідно до принципів студентоцентрованого навчання та внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

6. Буйських Алла Валеріївна, доктор історичних наук, заступник директора з наукової роботи Інституту археології Національної академії наук України, завідувачка відділу археології Нижнього Побужжя в НІАЗ «Ольвія» НАН України, висловила підтримку освітньо-науковій програмі «Історія та археологія», відзначивши її актуальність, наукову обґрунтованість та відповідність сучасним тенденціям розвитку історичної науки й археології. Наголосила, що програма спрямована на підготовку висококваліфікованих PhD-дослідників, здатних здійснювати фундаментальні та прикладні історичні та археологічні дослідження, працювати в умовах міждисциплінарних проєктів та інтегрувати результати наукової діяльності в національний та міжнародний науковий простір.

7. Макарчук С.С., кандидат історичних наук, доцент, директор Комунального підприємства «Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності», підтримав освітньо-наукову програму «Історія та археологія», підкресливши її важливість для розвитку регіональних історичних, археологічних і пошукових досліджень. Зазначив, що підготовка докторів філософії за цією програмою сприятиме формуванню фахівців, здатних проводити наукові дослідження, працювати з історико-культурною спадщиною, здійснювати експертну, видавничу та просвітницьку діяльність, а також відповідати сучасним потребам державних і комунальних установ.

Всі присутні учасники круглого столу висловили підтримку представленому проєкту як такому, який є актуальним та відповідає сучасним викликам і потребам ринку праці.

8. Котляр Ю.В. подякував усім присутнім за увагу до освітньо-наукової програми «Історія та археологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» спеціальності В9 «Історія та археологія» і висловлені пропозиції.

9. Міронова І.С. відмітила важливу роль зустрічі зі стейкхолдерами при розробці складових проєкту ОНП та наголосила на систематичності проведення круглих столів, відкритих засідань кафедри.

УХВАЛИЛИ:

Пропозиції та рекомендації, висловлені під час круглого столу, врахувати під час доопрацювання освітньо-наукової програми «Історія та археологія».

Члени робочої групи:

Секретар



Ірина МІРОНОВА

Юрій КОТЛЯР

Тетяна ПОСТРИГАН